

TNO anno 1999

TNO is als Groot Technologisch Instituut (GTI) goed bekend bij het bedrijfsleven in Nederland. Hoe TNO in de afgelopen jaren veranderd is van een kennisgedreven organisatie naar een meer marktgeoriënteerde en marktgedreven organisatie is minder bekend. Als grootste GTI richt TNO zich volgens haar missie op "het versterken van de concurrentiekracht van het (Nederlandse) bedrijfsleven en op het ondersteunen van overheden". De organisatie TNO is bij wet geregeld en heeft daardoor een bijzondere positie. De overheid draagt tegenwoordig circa 25% van de TNO-omzet bij teneinde de kennisopbouw binnen TNO en de positie van TNO als betrouwbaar en onafhankelijk te kunnen waarborgen. De resterende 75% moet TNO als contractresearchorganisatie in de nationale en internationale markt veroveren. Eind jaren '80 en begin jaren '90 heeft de omslag van de organisatie er toe geleid dat het personeelsbestand terugliep van circa 5000 naar 3000 medewerkers. Sinds de tweede helft van de '90 jaren groeit TNO weer en is op weg naar circa 5000 medewerkers in 2000. In figuur 1 is te zien hoe de omzet van TNO zich ontwikkelt.

*-door A.C. de Geus**

Het onderzoek bij TNO omvat het strategische onderzoek voor overheid en bedrijfsleven, toegepast onderzoek, advisering en natuurlijk het keuren en meten. De maatschappelijke veranderingen en de druk op de investeringsmiddelen hebben er toe geleid dat TNO intensiever

met de universiteiten is gaan samenwerken. Het genereren van lange-termijnonderzoek met de daarbij behorende kennisopbouw moet in samenwerking met de universiteiten plaats vinden. Daarom zijn de laatste jaren veel kenniscentra tussen universiteit en TNO ontstaan, waarbij TNO mede

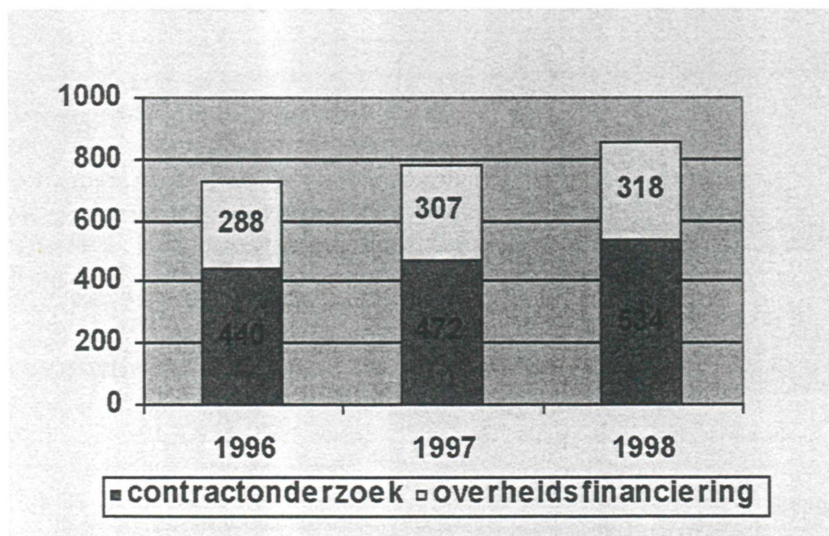
investeert in het universitaire onderzoek. In figuur 2 is de kenniscyclus zoals TNO deze ziet weergegeven.

Om een goede relatie met de universiteiten te waarborgen zijn daarom ook een 50 tal TNO-medewerkers als hoogleraar aan de universiteiten verbonden. De organisatie TNO kent veertien instituten. Hiernaast bestaan er een toenemend aantal kenniscentra en participeert TNO in een aantal bedrijven (TNO bv's). Op deze wijze denkt TNO zijn bedrijfsproces te optimaliseren voor het ontwikkelen van fundamentele kennis (in samenwerking met universiteiten), het toepassen van de kennis voor overheid en bedrijfsleven (de instituten) naar het vermarkten van commerciële kennis via de BV's.

TNO probeert een klantgerichte contract-researchorganisatie te zijn, waarbij het bedrijfsproces door middel van klanttevredenheidsonderzoeken en ISO 9001-certificatie continu wordt verbeterd. Dat geldt ook voor onze investeringen. Op basis van de TNO strategie wordt in een aantal kerngebieden geïnvesteerd. Voor deze investeringen heeft de Nederlandse overheid TNO middelen ter beschikking gesteld. Deze bestaan uit basis- en doel financiering alsmede co-financiering. De inzet van de basis- en doelfinanciering wordt met de ministeries afgesproken, terwijl er voor de co-financiering een financieel commitment van het bedrijfsleven moet zijn. Met name de mogelijkheden tot co-financiering kunnen interessant zijn voor bedrijven of collectieven van bedrijven.

CO-FINANCIERING

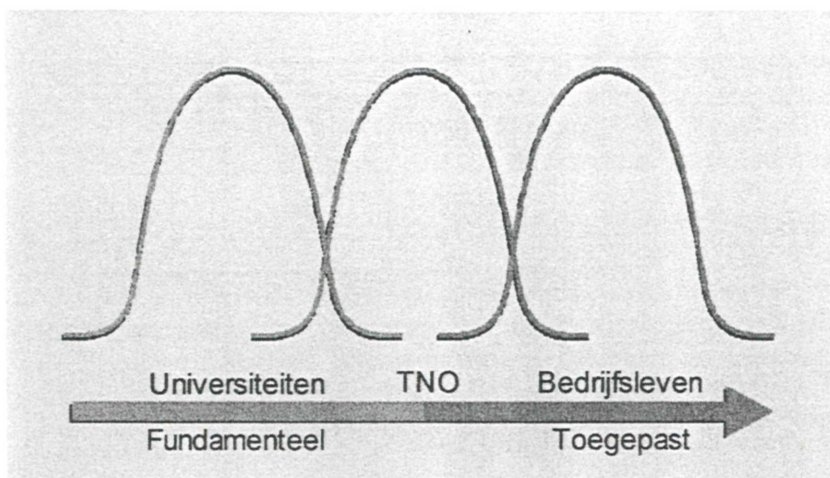
Het ministerie van Economische zaken heeft voor de inzet van doelfinanciering een sterker commitment van het bedrijfsleven voor ogen. Afhankelijk van de technologische vernieuwing, het risico en het strategisch belang voor TNO en het bedrijf wordt het percentage van

Omzetverdeling TNO

-FIGUUR 1-

* TNO Bouw, divisie Gebouw en Installatie
Artikel naar aanleiding van de TVVL/TNO-dag
op 28 september 1998 in Gelredome, Arnhem

Positionering TNO

-FIGUUR 2-

de financiële bijdrage van het bedrijf vastgesteld. Deze percentages kunnen 10%, 25% of 50% bedragen. Een onderzoeksvoorstel in combinatie met een schriftelijke toezegging van een bedrijf of een groep bedrijven wordt voorgelegd aan een commissie die de voorstellen beoordeelt. Deze beoordeling vindt binnen circa 6 weken plaats en is bepalend voor de toewijzing. Een EZ co-financieringsproject is geen reguliere opdracht. Het project kent een gemeenschappelijk belang voor vernieuwende technologische kennis voor zowel het bedrijf als TNO. Binnen TNO wordt deze faciliteit als veelbelovend ervaren. Het biedt TNO en het bedrijfsleven de mogelijkheid om elkaar te leren kennis, waarbij risico's worden gedeeld. In de voorwaarden van de co-financieringsregeling wordt uitgelegd wanneer de regeling mag worden toegepast, alsmede de eigendomsrechten van de verworven kennis, technologie en producten

(eventueel octrooi). Het zal duidelijk zijn dat in geval van een co-financieringsproject er afspraken worden gemaakt over de rechten, de vertrouwelijkheid, e.d.

De precieze uitwerking van de co-financieringsregeling kan bij TNO worden opgevraagd.

TECHNOLOGIE THEMA'S

TNO bestaat zoals hiervoor beschreven uit 14 Instituten. Binnen TNO zijn technologiethema's benoemd die instituutoverschrijdend zijn. Deze technologiethema's zijn bepalend voor de marktrelatie. Hierbinnen worden de investeringsonderzoeken en contract-researchprojecten uitgevoerd. Tevens wordt door het instituutoverschrijdend karakter er voor gezorgd dat samenwerking tussen onderzoeksgroepen tot stand komt. De meerwaarde van TNO is in belangrijke mate gelegen in het feit dat veel expertise toegankelijk moet

zijn om brede en integrale projecten te kunnen uitvoeren. Naar de overtuiging van TNO zal de vraag naar dergelijke projecten alleen maar toenemen. Een voorbeeld hiervan is het lopende onderzoek naar Legionella; hierbij werken TNO MEP (installaties), TNO Bouw (zonne-energie), TNO Voeding (micro biologie) en TNO PG (preventie en gezondheid) nauw samen.

Een selectie uit de voor de installatietechniek van belang zijnde technologie-thema's zijn de volgende:

- Productontwikkeling en nieuwe productietechnieken;
- Nieuwe materialen;
- Duurzame processen, energie en materiaalgebruik;
- Elektronische en fysische systemen;
- Bouw en infrastructuur.

Voor de installatiewereld en aanverwante technieken zijn de Instituten TNO MEP en TNO Bouw de meest voor de hand liggende ingangen voor technologie-ontwikkeling en innovaties.

Surf naar:

www.installatienet.nl

Het startpunt op internet
voor geïnteresseerden in
installatietechniek

199.29.feb